

V daném případě okresní úřad odvolal svoje rozhodnutí z 10. června 1929, jímž pronájem společenstevní honitby vzal na vědomí, z důvodu, že podle jeho změněného názoru na dané poměry pronájem tímto aktem vzatý na vědomí nevyhovuje § 13 česk. hon. zák. Podle tohoto předpisu jest o způsobu provozu myslivosti rozhodnouti »po uvážení okolností«, t. j. — jak předpis ten judikaturou nss-u byl vyložen — tak, aby podle daných okolností byly co možná nejlépe obstarány jak materiální zájmy členů honebního společenstva, tak i zájmy racionálního provozu myslivosti a zájmy zemědělské. Rozhodnutí o tom závisí na skutkovém zhodnocení daných poměrů hon. úřadem.

V předpisu tom vyslovena je tedy určitá intence zákona, jak upravit provoz myslivosti ve společ. honitbě, nikoli však kategorický předpis, který by stav, intenci té zplna nevyhovující, absolutně zakazoval a nařizoval odstranění jeho, i když byl již po právu založen. Nebylo by lze ani srovnati s tendencí zákona, jenž zřejmě intenduje určitou stabilitu hon. poměrů, že by chtěl připustiti, aby úprava honebních poměrů, závislá na více méně subjektivním hodnocení poměrů honebním úřadem, mohla při pouhé změně tohoto hodnotného úsudku býti kdykoliv měněna. Nelze tedy o předpis § 13 ve spojení s § 23 hon. zák. opírat oprávnění úřadu, aby, dojde-li — jako se stalo zde — později k jinakému skutkovému zhodnocení daných poměrů, nežli z jakého úřad vycházel, když pronájem honitby bral na vědomí, toto svoje prvotní opatření, ač nabylo již právní moci, z moci dozorčí odvolal, resp. změnil.

Že tu pak byly předpoklady pro obnovu řízení, t. j., že by se byly vyskytly dodatečně nějaké nové relevantní okolnosti nebo průvody, kterých úřad při svém prvotním rozhodování ani při náležité bedlivosti a řádném vyšetření rozhodných poměrů nemohl vzíti v úvahu, stížnost způsobem požadovaným v § 18 zák. o ss nevytýká. Za tohoto stavu nelze výrok žal. úřadu shledati nezákonným.

Č. 10.260.

Pojištění nemocenské, invalidní a starobní: * Okolnost, že židovská náboženská obec pro svůj obvod ustanovila rituelního řezníka a stanovila výši poplatků, jež smí od zákazníků za rituelní řeznické úkony požadovati, nestačí sama o sobě, aby židovskou náboženskou obec bylo považovati za zaměstnavatele řezníka podle zák. č. 248/23, resp. 221/24.

(Nález ze dne 12. ledna 1933 č. 170.)

V ě c: Okresní nemocenská pojišťovna v Chustu proti zemskému úřadu v Užhorodě o pojištění nemocenské, případně starobní a invalidní.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Stěžující si okresní nemocenská pojišťovna předepsala náboženské obci židovské v B. příspěvky k pojištění nemocenskému, případně invalidnímu a starobnímu na Náthana R. za dobu od 1. července 1920 do 30. června 1929 částkou 7.671.50 Kč. Proti těmto výměrům podala náboženská obec židovská v B. odvolání, v němž uvedla,

že Nathan R. je šachterem, náboženská obec židovská však jej za svého šachtera nepřijala a neplatí mu žádného platu. R. přišel do B. bez do-
rozumění s náboženskou obcí, provozuje případně i jiné zaměstnání,
z čehož se i živí, nikdo pak není povinen dávat si u něho zabíjeti, a kdo
tak učiní, platí mu za to 1 Kč až 1.50 Kč. Ve spisech je založeno další
odvolání náboženské obce, jež brojí proti předpisu částky 88.20 Kč na
nemocenských příspěvcích za Nathana R.

Četnická stanice v N. oznámila zprávou ze 13. prosince 1929, že
podle oznámení představenstva obce b.-ské nebyl R. židovskou obcí za
rituálního řezníka zjednán, přišel v červenci r. 1923, za zařezávání drů-
beže, což činí i v okolních obcích, dostává odměnu 1—1.50 Kč, slu-
žební poměr žádný nebyl uzavřen, R. dělá vše ve vlastním risiku. —
Vyslechnut byv dne 9. prosince 1929, uvedl předseda náboženské obce
židovské v B., že náboženská obec nenajala R. do svých služeb, R. pro-
vádí zařezávání ve svém risiku, není obcí v ničem vázán, a nebyl s ním
uzavřen žádný služební poměr.

Rozhodnutím z 10. ledna 1930 vyslovil okresní úřad v Chustu, že
zrušuje výměr okr. nemoc. pojišťovny, jímž byla židovská náboženská
obec v B. zavázána platiti pojistné za Nathana R., a odůvodnil svůj
výrok takto: Okr. nemoc. pojišťovna vycházela z názoru, že k založení
pracovního poměru smluvního dostačí, jestliže uvedená náboženská obec
Natana R. za šachtera určila a stanovila výši odměny, kterou smí bráti.
Podle téhož názoru byl by však pojištění podroben převozník, který
nejme od obce převoz, trafikant, jenž získá od státu licenci k prodeji
tabáku a pod., neboť i v těchto případech obec, stát ustanovuje pře-
vozníky, vydává licenci k prodeji tabáku, dozírá na ně, stanoví výši po-
platků, poskytuje jim hlavní zdroj příjmů, a nejsou to rovněž živnosti
podle živnostenského zákona. Rovněž názor, že šachter dozorem, jež
nad ním vykonává náboženská obec, zda dodržuje smluvní i rituální
závazky, ztrácí samostatnost a stává se zaměstnancem nesamostatně
činným, neobstojí, ježto tento dozor omezuje se pouze na věci nábo-
ženské a na dodržování ujednané výše poplatků za porážky.

Odvolání stěžující si okr. nemoc. pojišťovny v Chustu z tohoto roz-
hodnutí bylo nař. rozhodnutím zamítnuto z důvodů rozhodnutí okresního
úřadu s podotknutím, že z ustanovení někoho náboženskou obcí rituál-
ním řezníkem nevzniká ještě mezi dotyčnou obcí a rituálním řezníkem
služební nebo pracovní poměr v pravém slova smyslu, jaký má na mysli
§ 2 zák. č. 221/24. Rituální řezníci musejí míti určité vlastnosti, o nichž
se může přesvědčiti jediné náboženská obec sama, nikoli jednotliví kon-
sumenti rituálního masa, pročež je nutno, že takového řezníka ustano-
vuje náboženská obec, aniž tím zakládá mezi sebou a řezníkem služební
poměr.

O stížnosti do tohoto rozhodnutí uvážil nss toto:

Podle ustanovení čl. 1 § 1 odst. 1 zák. č. 268/19, jehož působnost
byla na území Podk. Rusi rozšířena vl. nař. č. 26/21, jsou pro případ
nemoci podle tohoto zákona pojištěny všechny osoby, jež vykonávají
práce a služby na základě poměru pracovního, služebního nebo učňov-
ského atd. Právě tak stanoví § 2 zák. č. 221/24, že pojištěním je povi-

nen a podle tohoto zákona pojištěn, kdo vykonává práce nebo služby na základě smluveného poměru pracovního, služebního nebo učňovského atd.

V dnešním sporu o to jde, zda Nathan R. vykonával úkoly šachtera — rituálního řezníka na základě pracovního nebo služebního poměru k náboženské obci židovské v B., již jako zaměstnavatelce byly pojistné příspěvky za Nathana R. předepsány. Soustřeďuje se tak spor v jediné otázce, zda náboženskou obec židovskou v B. jest pokládati podle uvedených zákonů za zaměstnavatelku zmíněného rituálního řezníka ve výkonu této jeho činnosti.

Otázku, koho sluší pokládati za zaměstnavatele, zodpovídá § 4 zák. č. 268/19 v ten smysl, že za zaměstnavatele podle tohoto zákona prohlašuje osobu, na jejíž účet jest provozován podnik nebo hospodářství, případně ve znění, jakého se tomuto ustanovení dostalo zákonem č. 248/23, na jejíž účet se vykonávají práce nebo služby, uvedené v § 1 odst. 1 zák. č. 268/19. Ustanovení § 8 odst. 1 zák. č. 221/24 pak praví, že zaměstnavatelem podle tohoto zákona jest osoba, na jejíž vrub jsou vykonávány činnosti uvedené v § 2 až 4.

Ustanovení tato vyjadřují přes svoji odchylnou dikci touž základní myšlenku, uznávající za zaměstnavatele pro obor pojištění, o které jde, osobu, v jejímž podniku nebo hospodářství se objevují výsledky prací pojištěncových ať již pozitivně ve formě úspěchu, ať negativně ve formě ztráty, která tedy nese risiko výsledků jejich činnosti. Aby tedy určitá osoba mohla býti uznána za zaměstnavatele osoby jiné, konající určité služby nebo práce, bylo by nutno, aby výsledky činnosti osoby pracující promítaly se v poměrech tvrzené osoby zaměstnavatelovy tak, že by jí úspěšná činnost osoby pracující přicházela na prospěch, neúspěch pak by ji zatěžoval. Kde vzájemný vztah mezi osobou pracující a osobou druhou nejeví těchto účinků, nýbrž kde výsledky činnosti osoby pracující projevují se podle vůle obou osob v poměrech samé osoby pracující, nemůže jíti na straně osoby druhé o poměr zaměstnavatele ve smyslu zákonů nahoře citovaných.

V přítomném sporu netvrdila a netvrdí stěžující si pojišťovna, že výsledky úkonů Nathana R. jako rituálního řezníka projevují se v poměrech náboženské obce židovské v B., že tedy, jak se vyjadřuje zákon č. 221/24, jsou rituální řeznické úkony Nathana R. vykonávány na vrub náboženské obce židovské, nýbrž dovozuje zaměstnavatelský poměr náboženské obce židovské k uvedenému R. u výkonu jeho rituálního řeznictví z toho, že jej náboženská obec židovská pro svůj obvod za rituálního řezníka přijala, že úkony rituálního řeznictví spadají do pravomoci náboženské obce a že náboženská obec stanovila vyšší poplatků, jež R. smí za své řeznické úkony od zákazníků požadovati.

Leč všechno to jsou skutečnosti pro řešení otázky, zda náboženská obec židovská v B. jest zaměstnavatelem Nathana R. jako rituálního řezníka, zcela nerozhodné. Z nich plyne nejvýše, že náboženská obec židovská jest v určitém vztahu k Nathanu R., neplyne však z nich, že jest jeho zaměstnavatelem ve smyslu zákona o pojišťování, jak jejich hledisko bylo nahoře podáno, neboť z nich nevyplývá ještě, čehož stíží-

nost ani netvrdí, že výsledky činnosti Nathana R. jako rituálního řezníka jdou na risiko náboženské obce nebo — jak věc determinuje zákon č. 221/24 — na její vrub.

Právě tak selhává poukaz stížnosti na to, že úkony rituálního řezníka slouží jen uzavřené třídě obyvatelstva a že podle rituálních předpisů musí mít osoba, úkon rituálního řezníka provádějící, zvláštní kvalifikaci, neboť ani z těchto skutečností neplyne, že náboženská obec, reprezentující onu uzavřenou třídu případně zkoumající kvalifikaci rituálního řezníka, jest s hlediska nahoře podaného zaměstnavatelkou rituálního řezníka v této jeho činnosti. Ostatně stížnost posléze uvedeným poukazem brojí jen proti názoru žal. úřadu, že Nathana R. jest považovati za samostatného podnikatele, právě tak jako výkladem, že u rituálního řezníka není podnikatelského riska a schází též předpoklad provozovacích prostředků.

I v tomto nazírání jest stížnost na omylu. Neboť v pouhé skutečnosti, že osoba mající prováděti úkony rituálního řeznictví, musí mít zvláštní kvalifikaci, že tuto kvalifikaci zkoumá náboženská obec, a podle docílených výsledků svého zkoumání rituálního řezníka ustanovuje, nelze ještě spatřovati založení služebního nebo pracovního poměru k náboženské obci jako k zaměstnavatelce, nýbrž jest v ní spatřovati jen autorisaci k výkonu rituálního řeznictví, již ustanovený rituální řezník samostatnosti podnikatelské nepozbývá. Co pak se týče tvrzení, že u rituálního řezníka není podnikatelského riska a že též schází předpoklad provozovacích prostředků, nemají skutečnosti ty, i kdyby byly pravdivé, pro otázku, které se stížnost dotýká, žádného významu, neboť určité zaměstnání nepřestává býti samostatnou podnikatelskou činností jen proto, že při něm pro jeho zvláštní, výsadní povahu ve skutečnosti žádného podnikatelského riska není, nebo proto, že k jeho výkonu není třeba zvláštních provozovacích prostředků. — — —

Č. 10.261.

Pojištění nemocenské: K náhradě podpůrného nákladu podle § 20 odst. 2 zák. č. 221/24 jest povinen i zaměstnavatel, jehož zaměstnanec zůstal nepřihlášen proto, že zaměstnavatel nedopatřením místo zaměstnance toho přihlásil jiného.

(Nález ze dne 12. ledna 1933 č. 172.)

Prejudikatura: Boh. A 7441/28, 8684/30.

Věc: Okresní nemocenská pojišťovna v N. proti zemskému úřadu v Praze o náhradu podpůrného nákladu.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Výměrem ze 13. února 1928 oznámila stěžující si nemocenská pojišťovna v N. firmě Josef B. a synové v N., že šetřením bylo zjištěno, že firma zaměstnávala dělníka Josefa C., kterého u pojišťovny nepřihlásila, ač pojištění podléhal. Vzhledem k tomu, že uvedený Josef C. dne 14. listopadu 1927 onemocněl, utrpěv úraz na cestě z práce, byl